

Vierentwintigste jaargang no. 5

sept.-okt. 1972.

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Familiegemeenschap

Wij, de familiegemeenschap, erkennen verbonden te zijn met ons voor- en nageslacht en zijn ons bewust van een door God geschapen natuurlijke- organische eenheid, die reeds eeuwen bestaat.

Wij streven ernaar alle familieleden weer in deze gemeenschap te verenigen, op grond van gemeenschappelijke afstamming en geschiedenis en elkaar te helpen en van dienst te zijn.

Als zonen en dochteren van een oud-fries-eigen erfd geslacht voelen wij ons verplicht de belangen van ons geslacht te behartigen, de familie-band te versterken en de studie over het voorgeslacht te bevorderen.

- 0 -

Insekten en Vogels

Ik zat in de huiskamer en een vlieg vloog telkens om me heen. Hij irriteerde me, en niet minder mijn vrouw, die al enige keren geprobeerd had, hem te pakken te krijgen. Toen het mijn vrouw niet gelukte moest ik mijn moordlust demonstreren, maar ook mij was hij telkens te vlug af. Toen ging ik zijn vliegvermogen eens na, en ik moet bekennen, dat het iets bijzonders is.

Zo kwam ik op de gedachte van "vliegen" en kwam terecht bij verschillende insekten en vogels, die met het vliegvermogen zijn begaafd.

Natuurlijk moet ik mij beperken tot enkele interessante gedragingen, maar die m.i.z. het noemen wel waard zijn. Ik zal me dus beperken tot de insekten en vogels, hoewel er mensen zijn, die zeggen, dat het mogelijk moet zijn dat een mens zich direkt vliegende van de aardbodem kan verheffen.

Zoals de mens in het water, dat toch zijn element niet is, zich de zwemkunst kan eigen maken.

Als de mens echter zwammende zich met de waterbewoners moest meten, zou hij het niet ver brengen.

De spierkracht van de mens, tenminste van zijn armen, is niet toereikend om de vliegbewegingen, zoals wij die bij de vogels en insekten waarnemen, lang kan volhouden. Laat ons echter eens nagaan, wat er zoal nodig is om te vliegen en een kijkje gaan nemen bij verschillende insekten, die met het vliegvermogen zijn begaafd.

Het aantal vleugels der insekten is twee of vier.

Twee vleugels treffen we aan bij de vliegen en muggen en ik behoef niet te vertellen, dat ze er uitstekend mee weten om te gaan. De snelheid waarmee zij zich vliegende weten te verplaatsen is bewonderenswaard, evenals de geschiktheid die ze bezitten om plotseling van richting te veranderen. Het opvliegen kost hen zelfs geen moeite.

Wilt U een vliegende vlieg vangen, dan zult U ondervinden (wat mij is overkomen) dat hij U te vlug af is. Is het U wel eens opgevallen hoe deze tweevleugelige insekten een trein bijhouden en zelf spelenderwijs het geopende raampje van de coupé in- en uitvliegen.

Bij de andere vliegende insekten vindt men twee paar vleugels, doch deze kunnen zich in de regel niet onafhankelijk van elkaar bewegen, zodat ze eigenlijk werken als de twee vleugels van hierboven besproken vliegen en muggen.

Onder de spinnen zijn er wel enkelen, die zich door middel van een lange spindraad door de lucht laten voeren, maar ware vliegers zijn het niet.

Bij de bijen en wespen en andere vliesvleugelige insekten, vier vliezige vleugels, maar aan de achtervleugels bevindt zich een rij van haakjes (ook bij de vlinders) waardoor voor- en achtervleugels verhinderd worden zich zelfstandig te bewegen.

De libellen bezitten daarentegen vier grote netvormig geaderde vleugels, die niet aan elkaar verbonden zijn en ook afzonderlijk kunnen bewogen worden.

De snelheid en vooral de vlugheid waarmee zij kunnen wendelen is zo groot, dat zelfs de zwaluwen moeite hebben zulke insekten in de vlucht te bemachtigen.

De enige vliegende zoogdieren zijn de vledermuizen. Hier zijn de voorste ledematen geheel tot vliegen ingericht.

Tussen de zeer lange vingers is een vlieghuid uitgespreid, die zich zelf tot de achterste ledematen en de staart uitstrekt.

Het zou veel te ver voeren, wanneer ik ging vermelden, het vliegvermogen van vogels, alleen wil ik U nog enkele resultaten mededelen.

De vleugels zijn, wat vorm en grootte aangaat, zeer verschillend en staan wat afmetingen betreft, in geen bepaalde verhouding tot het lichaamsgewicht.

De grootste en zwaarste vogels en insekten hebben niet altijd de grootste vleugels.

Een huismus bijv. weegt 339 maal minder dan de Australische kraanvogel en bezit vleugels die naar verhouding zevenmaal groter zijn.

Als men de insekten met de vogels vergelijkt, wordt het verschil nog opmerkelijker.

De snelheid, waarmede de vleugelslagen op elkaar volgen is vooral bij sommige insekten zeer groot.

De gewone vlieg maakt 330 vleugelslagen in de minuut, de wesp 110 en het koolwitje slechts 9 in hetzelfde tijdsverloop.

Zo weten we weer genoeg over "vliegen", dus ik stop maar. Ik hoop dat het U beter mag afgaan dan mijn persoontje, als U geplaagd wordt door een vlieg.

Onze huiskamervlieg is waarschijnlijk een lang leven beschoren.

- 0 -

Suggestie Hemelvaartsdag 1973.

- 9 uur: Aankomst Drachten. Ontvangst door 2 dames in Fries costuum, bij het Voorlichtingscentrum
Toespraak Burgemeester
Koffie met Friese koek
- 10 uur: Vanaf de haven met de boot naar Giethoorn
- 12 uur: Broodje met koffie aan boord
Einddoel Giethoorn
Met de bus terug naar Drachten
Diner in Lauswolt Beetsterzwaag of
Witte Huis Olterterp of
Vreewijk Drachten
Hier slotrede van de voorzitter.

Groetend,
S.Nijdam-Jansma.

- 0 -

Familieberichten

Nu volgen enige familieberichten, zoals ik deze uit verschillende kranten heb overgenomen of die mij per kaart ter kennis werden gebracht.

Jouke Stoker
en

Margaretha Nijdam

wij zijn getrouwd op vrijdag 29 september,
's middags om kwart over vier,
in het gemeentehuis te Heerenveen.

Heerenveen, Surinamesingel 1
Heerenveen, van Goghlaan 7

september 1972.

Ons thuis is vanaf die dag:
Hegedyk 12, Langezwaag.

12 oktober hopen onze lieve ouders en grootouders

R. Wynia
en
R. Wynia-Mast

hun 40-jarig huwelijk te gedenken.

Gatze en Matthie
Jan en Janne
Gabe en Merwa
Rine en Tiet
Rein en Piera
Fokje en Dirk
Ellie en Henk
en kleinkinderen

Wijtgaard, okt. 1972.

Mede door Uw belangstelling is de 18e augustus voor ons
een onvergetelijk fijne dag geworden.

Wij danken U hiervoor hartelijk

J. Osiba
T.A.E.Osiba-Nijdam

Groningen, augustus 1972
Noorderhaven 49 a.

Heden is van ons heengegaan door een noodlottig ongeval,
onze lieve dochter, schoondochter, zuster en kleindochter

JOHANNA NIJDAM

geliefde echtgenote van JAN GEERT DEENEN, in de bloeiende
leeftijd van 23 jaar.

Groningen, 22 juli 1972.

J. Nijdam
H. Nijdam-Hoving
Gieni
Papenvoort: J. Deenen
G. Deenen-Braams
Hetty
Haren: G. Nijdam
W. Nijdam-Wilkens
Groningen: A. Hoving
J. Hoving-Slagter
Papenvoort: T. Braams-Bruins
Ballo: H. Deenen
H. Deenen-Woering

Heden overleed zacht en kalm mijn lieve man,
onze zorgzame vader en grootvader

LIEUWE HERRE WIJNIA,

in de ouderdom van bijna 91 jaar.

Heerenveen, 11 augustus 1972
Verzorgingsflat "Oranjewoud", flat 121

I.J.J. Wijnia-Peenstra
Bennekom: J. van Barneveld-Wijnia
G.E. van Barneveld
Heerenveen: S. Wielinga-Wijnia
H.T. Wielinga
en kleinkinderen

De crematie heeft inmiddels in stilte plaats gevonden.

Heden behaagde het de Here in Zijn Heerlijkheid op
te nemen mijn geliefde man en der kinderen zorgzame
vader en grootvader

DOUWE WIJNIA

in de ouderdom van 67 jaar.

Psalm 23
Waaxens, 12 augustus 1972

E. Wijnia-de Boer
Strathroy: R. Nijdam
R. Nijdam-Wijnia
Peter, Donald, Richard, Ingrid

Waaxens: Tj. Wijnia
P. Wijnia-Pieksma
Douwe, Thea, Siebren, Eelke
Sonnega: W. Dijkstra
G. Dijkstra-Wijnia
Jeep, Ella, Douwe
Rotstergaast: R. Wijnia
M.T. Wijnia-de Vries
Jetze, Eke, Henk
Waaxens: F. Wijnia
K. Wijnia-Noordmans
Sietske, Eelkje
Bolsward: G. v.d. Schaaf
R. v.d. Schaaf-Wijnia
Hilbert, Ellen

De rouwdienst heeft plaats gevonden op dinsdag 15 augustus om 13.30 uur in de Ned.Herv.Kerk te Waaxens.

In de hoop des eeuwigen levens ging van ons heen onze lieve moeder, groot- en overgrootmoeder

HILTJE WIJNIA,

sedert 14 november 1969 weduwe van Sikke Soeting.
Ze bereikte de leeftijd van bijna 84 jaar.

Franeker, 16 augustus 1972.
Van Andel Ripkestraat 41.

Joure: Z. Waterlander-Soeting
K. Waterlander

De rouwdienst heeft plaats gevonden op maandag 21 augustus 's middags om 2.00 uur in de Ned.Herv. kerk te Joure.

Zalig, die in Christus sterven,
de doden, die de hemel erven
voor wie Hij woning heeft bereid.
Na de nacht van strijd en zorgen
aanschouwen zij de eeuwige morgen,
ontwakend tot onsterfelijkheid.
Van moeite rusten zij.
Hun lijden is voorbij. Halleluja,
Bij 's Vaders troon wacht hen de Zoon
hun werken volgen hen als loon.

Gez. 114 : 1

Heden nam de Heer van dood en leven tot Zich,
onze lieve moeder en grootmoeder

FEIKJE WINIA,

sinds 17 mei 1966 weduwe van Marinus van der
Werff, op de leeftijd van 64 jaar.

Noordbergum: I. Dijkman-van der Werff
T. Dijkman
Johannes
Marinus
Feikje

Californië: T. van der Werff
T. van der Werff-Wijbenga
Marvin
Jason

Wirdum: J. Reitsma-van der Werff
A. Reitsma

Wirdum, 20 augustus 1972
Greate Buorren 28

De rouwdienst heeft plaats gevonden op woensdag
23 augustus om 1.30 uur in de Geref. Kerk te
Wirdum.

Thuis liever geen bezoek - Geen bloemen.

Heden overleed nog vrij onverwacht mijn lieve zuster
en onze tante en mijn huisgenote

PIETJE AUKEMA,

weduwe van Joh. Vleer, op de leeftijd van 65 jaar.

Heerenveen, 29 augustus 1972
C. Gerritsmastraat 5

Leeuwarden: J. Aukema
I.B. Vos-Aukema
J.P.M. Vos
en kinderen

Heerenveen: D. Pranger

De crematie heeft in stilte plaatsgevonden.

Burgerlijke Stand

Geboren

Gem. Sneek 22-29 juli Patricia dochter van G. Wijnja en

T. Dantuma

2- 9 sept. Akkelyn dochter van A. Wijnja en

J. Drijfhout.

Ondertrouwd gem. Tietjerksteradeel 18-25 aug.

H. Nijdam 23 jaar te Hoornsterzwaag en J. van der Kooi 20 jaar te Oenkerk.

- 0 -

Familie-nieuws

Geslaagd aan de Technische Hogeschool te Delft voor het kandidaatsexamen bouwkundig ingenieur T. Wijnja, Uitwellingerga 28-8-1972.

- 0 -

GENEALOGIE

De onderstelde vakantie-periode is blijkbaar nog steeds niet ten einde, want ondanks de gezonden portie voor ANTWOORD, ben ik hierop nog steeds wachtende. Zonder enige medewerking Uwzijds is het mij helaas niet mogelijk de genealogische gegevens te completeren.

Aansluitend op de NEGENDE GENERATIE het vervolg:

-X- 1288. SYDS JELLES NIJDAM,
timmerman/aannemer van beroep, geboren 3.5.1860
te Franeker, overleden 21.8.1916 te Arnhem; trouwde
.....te.....met: MARIA KOEL,
geborente.....,overleden.....te.....
dochter van.....Koel en.....

kinderen:

JELLE JOHANNES, geboren te,.....
CATHARINA MARIA, geboren te,..... trouwde
GERRIT JANSEN van Oosterbeek.
JOHANNES, geboren te,.....
MARIA, geboren te Arnhem,.... trouwde
W.H.L.A. ANDREE van beroep timmermah/zoon van
Pieter Andree en Wilhelmina Hendrika Holstege.

-X- 1295. JACOB JELLES NIJDAM, van beroep timmermah/aannemer,
geboren 4.10.1871 te Franeker, overleed 16.2.1915
aldaar, trouwde.....te Franeker met: AUKJE JAGER,

geboren 14.10.1874 te Franeker, overleden.....te Bergen
(N.H.) dochter van Sybout Jager en Tietsje Straatsma.

kinderen:

TIETJE X 19.1.1898 te Franeker,+21.1.1915 aldaar,
JELLE X 15.3.1900 te Franeker, volgt
SYBOUT JACOBX 3.9.1905 te Franeker, volgt
ROELOF X 29.12.1908 te Franeker, + 19.2.1924 aldaar,
JOHANNES X 4.7.1910 te Franeker, volgt

JELLE JACOB NIJDAM,
Inspecteur Levensverzekeringsmaatschappij,
geboren 15.3.1900 te Franeker, trouwde 27.3.1930 te
Franeker met:

JITSKE HOFSTRA,
geboren 18.8.1903 te Franeker, dochter van.....Hofstra
en

Kinderen:

FOKJE X 28.12.1930 te Franeker, gedoopt: 18.01.1931
JACOB JELLE X 14.02.1932 te Franeker, gedoopt: 21.02.1932
volgt,
AUKJE TIETJE X 28.8.1933 te Franeker, gedoopt: 11.09.1933
HINKE JITSKE X 5.04. 1935 te Franeker, gedoopt:
14.04.1935

Gehuwd met AGE PLOEGSTRA.

HENDRIK X 29.7.1937 te Franeker, gedoopt: 8.08.1937
volgt,

TIETJE MARIA X 21.12.1939 te Franeker, gedoopt:
31.12.1939.

ANTJE FOKJE X 20.01.1943 te Franeker, gedoopt: 24.1.1943.(

SYBOUT JACOB NIJDAM,
didacticus, geboren 3.9.1905 te Franeker, trouwde 31.1.1934
te Witmarsum (Gemeente Wonseradeel) met:
AAFKE RIEMKE HILARIDES, geboren 9.10.19.. te Pingjum (Fr.)
dochter van Lammert Scheltes Hilarides en Janke Jensma.

Kinderen:

JANKE X 19.11.1934 te Wervershoof (N.H.)
Lerares Lichamelijke Opvoeding.
JACOB ROELOF, X 22.6.1936 te Warder (N.H.), volgt,
AUKJE TYTSJE, X 18.6.1942 te WIJDE WORMER (N.H.)

gehuwd met J.M. ZANDBERG van Amsterdam
FEMKE, 15.4.1944 te WIJDE WORMER (N.H.).

Van JOHANNES JACOB NIJDAM
geboren 4.7.1910 te Franeker kan ik nog geen gegevens
produceren.

Evenmin van de stamhouders van de drie gebroeders.
Voor de ontbrekende gegevens houd ik mij aanbevolen.

C. v.d. Schoot-Azn.

- 0 -

WILLEN DIEGENEN, DIE NOG NIET HET VERSCHULDIGDE OVER
1972! OVERGEMAAKT HEBBEN, HIERAAN VOLDOEN?

Waarom moet hiervoor OPNIEUW een bedelbriefje verzonden
worden?

Normaliter moet betaling niet aan het einde van het jaar,
maar wel in het begin van het verenigingsjaar plaatsvinden!
Het jaar 1972 is bijna teneinde.

De penningmeester dankt U bij voorbaat!

- 0 -

REISINDRUKKEN UIT OOSTENRIJK DOOR W. Wijnia.

31 mei: De tocht van Halstadt naar Steeg over het meer
was onzegbaar mooi! Aan de ene zijde de ontzaglijke rots-
gevaarten, dooraderd hier en daar van snelle waterloopjes,
ter andere, de zachte glooiingen van woud en weiden-
Tegen zessen weer thuis.- Eerst even verfrissen, dan de
broodmaaltijd en in de avond nog weer een slagje om, door
de weelderig gebloemde vallei.....rond St. Agatha.

1 juni: De volgende dag bracht regen. Maar we wandelden
toch naar Bad Goschern, langs Ranke bospaadjes en een
riviertje met stroom versnellingen en watervalletjes...
Enigszins nat, maar welgemoed zochten we St. Agathawirt
weer op. De boeren liepen achter hun motorzeis te maaien
of trokken zelf hun schudmachines. Bij huis gebruikten ze
voor het erf, de zeis. Heerlijk eenvoudig en landelijk nog!
en geen schaalvergroting.

2 juni: Het was vrijdäg geworden en we reden per bus naar
Bad Ischel een stadje bekend vooral door: 1. Het Zomerver-
blijf van Keizer Frans Jozef.

2. De villa van de vermaarde componist Frans Lehar.

Frans Jozef, de laatste grote keizer van Oostenrijk Hongarije stierf in 1916 en werd opgevolgd door z'n neef Karel I, een middelmatig vorst, die in 1922 stierf in ballingschap op Madeira, na in 1918 z'n troon verloren te hebben. We zagen de vertrekken van der Alte Frans zoals ze achtergelaten waren-: Het "keizerlijk bureau met inktkoker en pen, waarmee hij 't ultimatum aan Servië had opgesteld (1914) en z'n proclamatie aan 't Oostenrijk Hongaarse volk. Ook z'n slaapkamer met het reusachtig ijzeren veldbed, wasbak en lampetkan (een bad ontbrak). In de hallen en gangen zijn ruim 2.000 jachttropheeën, herten wilde zwijnen, beren wolven (in Rusland geschoten) vossen, adelaars, auerhanen etc. (Tussen haakjes, een prozaïsch moordbedrijf, waarbij soms tientallen drijvers het wild opjoegen! En dan de vertrekken van Sissi (Keizerin Elisabeth). Alles intact gelaten. Sommige kamers (met zijden behang), waarin onderscheiden kunstwerken).

Voor de gevel, de spuitende fontein, in het vijvertje de talrijke zilveren munten, er in geworpen door hen, die hiervan een zegen verwachten.

Wat de villa Lekar betreft we werden door een serie vertrekken geleid, die alle herinnerden aan de roem van de begaafde musicus, die vooral als componist van Operettes uitblonk; niet minder dan een 60-tal dragen zijn naam. Die lustige Witwe", o.a. is wel zeer vermaard geworden". Er viel in deze kamers een pracht aan geschenken te bewonderen-, van koningen en keizers en groten dezer aarde-: Magnifieke ingelegde kasten, goud en zilverwerken, kunstproducten getuigend van zin voor schoonheid en distinctie. Hij stierf in 1948. Een fraai standbeeld in het centrum eert zijn nagedachtenis.

3 juni: de bevrijdende zaterdag: opklarend weer met later een milde zon. Per autobus rijden eist veel kunde en ervaring, op de wegen in het bergland, reden we over het pittoresk - romantisch plaatsje St. Gilgen met een markt zo intens mooi, en gevels van winkels of hotels, die gewaagden van de creatieve en decoratieve inslag der bewoners. Te zitten op de terrasjes van deze sprookjesachtige centra is een belevenis! We reden vlak voorbij 't geboortehuis van Mozart.

Uit een monumentaal standbeeld blijkt genoegzaam de verering die z'n volk", voor hem koesterde-. De nu volgende tocht over de Traunsee schonk mij een geluksgevoel, dat ik mij immer herinneren zal aan de ene zijde, de hoge bijna verticale reuzen, gevaarten van de rotsen, tot grote hoogte begroeid met bos, van dennen, aan de andere, een liefdelijk landschap met golvende hellingen in licht- en donkergroen. Ons oog werd geboeid, ons hart verrukt, door 't zonovergoten panorama. We voeren voorbij de "Traunkirche", waarin de Fischerkansel, in de vorm van een gouden boot. We passeerden de Traunsstein, met in de wijde verte, de beroemde Drachenfels.

St. Wolfgang, het tweede stadje, dat we aandeden is iets groter dan St. Gilgen, en er heerst een adembenemende sfeer! De fronten van de voornaam aandoende Hotels, zijn decoratiever en kunstzinniger, met een weelde van bloemen meest garaniums waarmee de balustrades zijn omvlochten.

Vanaf een terras hadden we een heerlijk uitzicht op de St. Wolfgangsee: sommigen "bezetten" de banken en genoten er van met overgave, anderen gingen wat winkelen. De leider en ik wij bezochten zo tersloops een R.C. Barokkerk een pronkstuk van kunst en schoonheid, maar in duidelijke contrast met de eenvoud van Christus, en z'n kerk, bij 't ontstaan van 't Christendom. Het weer werd zeer mooi en voor 't eerst werden straten en gevels overstraald met warmte en licht.

Hier kochten m'n vrouw en ik, voor onze kinderen in Nederland, elk een aardig souvenir.

- 0 -

Overgenomen Friesch Dagblad van 26 augustus 1972.

Fraai stukje natuur in kop van Drenthe.

Drenten en Groningers vechten om het hardst om een erfenis van een fries. In de kop van Drenthe, grenzend aan het Paterwoldse meer, ligt namelijk een gebied dat het Friese veen heet en dat thans door wegenplannen wordt bedreigd. De naam zegt het al: het Friescheveen is een gebied dat door vervening is ontstaan. Dat geldt trouwens ook voor het veertig meter noordelijker, gelegen Paterswoldsemeer. Er werd turf gegraven door Friezen, met name door Berens Sytzes Nijdam en zijn nageslacht, afkomstig uit Ureterp. Het Paterwoldse meer ontstond, 175 hectare groot. In het kader van recreatieplannen wordt er nu aan de noord-

zijde nog een waterpartij van honderd hectare aan toegevoegd. Het Friescheveen, dat door een dijkje en een smalle weg gescheiden is van het meer, is veel kleiner (58 hectare) en bovendien is niet helemaal duidelijk wanneer het precies is ontstaan. Het Paterwoldse meer zelf ontstond tussen 1740 en 1830. Het Friescheveen is in ieder geval van latere tijd.

Er bestaan in het betrokken gebied namelijk al een aantal wegen en als de geplande er ook nog bij komen zullen er over een afstand van vijftien kilometer zes oost-westverbindingen bestaan. Daartoe behoort de weg door het Friescheveen, maar ook nog een grote vierstrooks autoweg die dwars door het Paterwoldse meer is geprojecteerd. Ook tegen deze weg is veel verzet maar tot nu toe vruchteloos.

- 0 -

Onze oude locomotief.

Uit proeven, in Engeland genomen, blijkt dat een locomotief voordat zij geheel onbruikbaar is geworden, 800.000 trein-kilometers kan opleveren, dat wil zeggen, met treinen van gemiddelde grootte 800.000 kan opleggen.

In de tijd moeten echter de vuurhaard driemaal de wielbanden vijf of zesmaal en de krukassen drie tot vijf maal vernieuwd worden.

Munten

Onze tegenwoordige munten zijn van een bepaald metaal met een gewicht, gehalte en waarde door de Staat vastgesteld verdeeld in standaard teken- en pasmunten.

Ik had misschien beter alleen de teken- en pasmunten kunnen noemen, omdat onze standaardmunten, gouden tientje en 5 gulden stukje niet meer in circulatie zijn.

Het zijn munten die men als curiositeit nog kan bezitten en hebben een fictieve waarde.

Tekenmunten zijn rijksdaalder en de gulden.

Het is een betaalmiddel tot elk bedrag.

Pasmunten: kwartjes en daar beneden.

Wel een wettig betaalmiddel, doch niet tot elk bedrag.

Het muntweten was vroeger hier te lande, in een zeer verwarde toestand.

Elke provincie muntte haar eigen geld en dit onderscheide zich niet altijd door standvastig gehalte en gewicht.

Het aantal geldsoorten was vele en er was studie voor nodig, eer men zich van de verschillende waarden daarvan op de hoogte had gesteld.

In 1816 werd het muntwezen door de wet geregeld en werden van Rijkswege munten van een vast gehalte en van een vast gewicht vervaardigd en in circulatie gebracht.

Men verzuimde echter de oude munten in te trekken en dit gaf aanleiding tot grote knoeierijen.

Men liet zich betalen met de nieuwe munt en men betaalde zelf met de oude, wat een aanmerkelijk voordeel inhield.

In 1845 werden alle oude muntstukken ingetrokken en bij de Wet van 26 nov. 1847 had er een gehele reorganisatie plaats.

Alle pietjes, oortjes, stoters, duiten hadden toen afgedaan en we kregen daarvoor de wettige muntstukken.

In het jaar 1850 werd de zilveren standaard ingevoerd.

Op 6 juni 1875 kwam de dubbele standaard in de plaats; toen kwamen de gouden tientjes in gebruik.

In 1877 kwam er nog een kleine verandering, daar de koperen pasmunt door bronzen werd vervangen.

In alle beschaafde landen is het geld thans schrijfvormig en is het, behalve van edele metalen, vervaardigd van koper, brons en nikkel.

Dit is niet altijd het geval geweest. In Siam b.v. betaalde men elkaar met metalen kogeltjes; In Japan met blokjes van edel metaal; in Zuid-Afrika met kauri; op New Foundland met stokvis; in Abessinië met zout.

BESTUUR NIJDAMSTRA - STICHTING

Voorzitter : T. Nijdam, Coornhertstr. 12
Leeuwarden. tel. 05100-22167

Secretaris penningmeester : C. v.d. Schoot Azn., Toren-
flat 179, van Lenneplaan,
Groningen tel. 050-252536.

LEDEN

H. Nijdam-Smit : Boerhavelaan 113, Groningen
tel.: 050-253701

K. Nijdam : Geastwei 24, Oudemirdum
tel. 05147 - 405

W. Wijnia : de Hietbrink 10
Emmen.

S. Nijdam-Jansma : Fabriciuslaan 85, Drachten
tel.: 05120 - 14959

=====
POSTREKENING

: 82.67.24 t.n.v. penningmeester
Nijdamstra-Stichting, Groningen

FAMILIEBLAD

: "De Nijdamstra-Tynge", lid/
abonnees betalen f 4,25 per
half jaar. Donateurs (leden)
f 2,-- per jaar.

REDACTIE

: T. Nijdam, Coornhertstraat 12
Leeuwarden.

ADMINISTRATIE

: S. Nijdam-Jansma
Fabriciuslaan 85, Drachten
tel. 05120 - 14959

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Fabriciuslaan 85, Drachten.

(Zo mogelijk opgave van nieuw adres)